

Proviandgruppen
V/ AJO Tapas Bar & Fuego
Munkegt. 40

7014 TRONDHEIM

Vår ref.
09/360-5-AKH
09/361-AKH

Deres ref.

Dato:
25.11.2009

UTTALELSE- SPØRSMÅL OM DISKRIMINERING PÅ GRUNN AV MANGLENDE TILGJENGELIGHET VED RESTAURANT

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage av 9. februar 2009 fra Norges Handikapforbund.

Norges Handikapforbund mener at restaurantene/barene AJO Tapas Bar og Fuego bryter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens krav om universell utforming, fordi adkomsten til handikaptalettene kun er via trapper og det ikke er noen sitteplasser tilgjengelige for personer som sitter i rullestol.

AJO Tapas Bar og Fuego har ikke sannsynliggjort at lokalene er universelt utformet og ombudet konkluderer derfor med at AJO Tapas Bar og Fuego ikke oppfyller plikten til å sikre universell utforming av restaurantene, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9.

Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelse kan bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet, se vedlagte orientering.

Sakens bakgrunn

Norges Handikapforbund (heretter: "NHF") har klaget inn seks restauranter/kafeer beliggende ved Solsiden i Trondheim for manglende universell utforming.

To av virksomhetene som ble klaget inn, var AJO Tapas Bar og Fuego. Ombudet tok kontakt med virksomhetene og ba om en redegjørelse i saken. Da ombudet ikke mottok noen tilbakemelding, ble det tatt kontakt med restaurantene per telefon. De hevdet de ikke hadde mottatt noe brev fra ombudet, eller kunne i alle fall ikke finne det. Ombudet ble bedt om å ta kontakt med Proviantgruppen i Trondheim, som eier både AJO Tapas Bar og Fuego.

Ombudet tok kontakt med Proviantgruppen, hvor eierforholdet ble bekreftet og ombudet ble bedt om å sende henvendelsen til følgende adresse:

*Proviantgruppen
V/ AJO & Fuego
Munkegt. 40
7014 Trondheim*

Ombudets brev med orientering om den nye diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og kopi av NHFs klage ble sendt på ny den 18. mai 2009.

Da ombudet fremdeles ikke mottok noen tilbakemelding, ble det sendt en purring den 24. juli 2009. Av purringen fremgikk det uttrykkelig at dersom ombudet ikke mottar noen redegjørelse så vil de foreliggende opplysninger i saken legges til grunn for ombudets uttalelse.

Ombudet har fremdeles ikke mottatt noen form for redegjørelse eller tilbakemelding fra restaurantene. På bakgrunn av dette legger ombudet de foreliggende opplysningene i saken til grunn.

NHF hevder restaurantene AJO Tapas Bar og Fuego har felles handikaptalett. Fra lokalet må man ned to trappetrinn for å komme til toalettene. Videre har restaurantene ifølge NHF ikke noen sitteplasser tilgjengelige for rullestolsbrukere.

Rettslig grunnlag

Ombudet har kompetanse til å gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Offentlige og privat virksomhet rettet mot allmennheten har plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd, første setning.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetenes alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 annet ledd.

Ved vurderingen av om en utforming eller tilrettelegging medfører en uforholdsmessig byrde skal det særlig legges vekt [på] tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, hvorvidt virksomhetens alminnelige funksjon er av offentlig art, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen, virksomhetens ressurser, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn, jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd, annen setning.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 13 fastslår at det i saker om diskriminering er delt bevisbyrde. Det betyr at dersom en virksomhet ikke er universelt utformet, må virksomheten sannsynliggjøre at en eventuell utbedring vil være uforholdsmessig.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vurdering

Ombudet vil innledningsvis slå fast at klagers redegjørelse for saken legges til grunn, fordi innklagede til tross for purring ikke har svart ombudet, og dermed ikke oppfylt sin bevisbyrde, jf. diskrimineringsombudsloven § 11.

Ettersom Proviantgruppen har bekreftet overfor ombudet at de eier begge restaurantene, finner ombudet det hensiktsmessig å behandle begge klagene under ett.

Ombudet vil påpeke at restauranter er virksomheter som har plikt til å sikre at hovedløsningen er universelt utformet etter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9. Proviantgruppen plikter å sikre at personer med

nedsatt funksjonsevne har adgang til de delene av lokalene som er rettet mot allmennheten.

Fra redegjørelser fra de andre restaurantene ved Solsiden er ombudet kjent med at handikaptalettene ligger på et lavere nivå enn restaurantene, og har adkomst via to trappetrinn. De andre restaurantene har blant annet redegjort for at det legges ut løse skinner ved behov, slik at rullestolsbrukere får adgang til toalettene.

Ombudets har i sakene 09/48, 09/357, 09/358 og 09/363 slått fast at en permanent ordning med løse skinner i trapp ikke oppfyller kravet til universell utforming.

Ombudet legger videre til grunn opplysningene fra NHF om at restaurantene AJO Tapas Bar og Fuego ikke har sitteplasser tilgjengelig for rullestolsbrukere.

Konklusjon

Proviantgruppen bryter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9, fordi deres restauranter AJO Tapas Bar og Fuego ikke har sitteplasser tilgjengelig for rullestolsbrukere og adkomsten til handikaptalettene kun er via trapper.

Ombudet ber om en tilbakemelding innen tre uker, på hvordan Proviantgruppen vil gjøre lokalene universelt utformet. Dersom ombudet ikke mottar tilbakemelding innen fristen, vil ombudet vurdere å oversende saken til Likestillings- og diskrimineringsnemnda med påstand om at nemnda pålegger retting.

I Norsk Standard (NS 11010:2008) Tilgjengelige reiselivsmål – Krav som grunnlag for merkeordning finner man konkrete tips til universell utforming av restaurantlokaler.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås

Likestillings- og diskrimineringsombud

Saksbehandler: Arshad Khan

Kopi: Norges Handikapforbund

Vedlegg: Orientering om klageadgang